

Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18836>

Özet

Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi (ÇAKT), bireyin ahlaki kimlik yapısını, özellikle de ahlaki özelliklerin çocuğun öz kavramı içerisindeki merkeziliğini ve önemini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Kerem Coşkun ve Cihan Kara tarafından 2019 yılında yapılan kapsamlı bir geliştirme ve geçerlik/güvenirlilik çalışmasıyla üretilmiştir. Ölçeğin temel amacı, çocukluk döneminde ahlaki benliğin nasıl inşa edildiğini ve bu yapının bilişsel ve davranışsal sonuçlarla ilişkisini inceleyen araştırmacılara standartlaştırılmış bir araç sunmaktır.

Geliştirme çalışması, ölçeğin çocuk popülasyonunda kullanılabilirliğini ve sağlam psikometrik özelliklerini doğrulamak üzere tasarlanmıştır. ÇAKT, ahlaki gelişimin erken evrelerinde bireylerin kendilerini ne ölçüde ahlaki niteliklerle tanımladığını belirleyerek, gelişim psikolojisi ve eğitim bilimleri alanındaki çalışmalara önemli katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ahlaki Kimlik, Çocuk, Ahlaki Gelişim, Psikometrik Ölçek, Öz Kavramı, Moral Identity Test.

Yazarlar

Kerem Coşkun, Cihan Kara

Amaç

Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi'nin geliştirilmesindeki temel amaç, çocukların kendilerini ahlaki açıdan ne kadar tanımladıklarını ve ahlaki özelliklerin (dürüstlük, yardımseverlik, adalet gibi) onların benlik algılarında ne kadar merkezi bir rol oynadığını nicel olarak ölçmektir.

Bu araç, özellikle ahlaki muhakeme, prososyal davranışlar ve antisosyal eğilimler arasındaki ilişkileri inceleyen ahlaki kimlik araştırmalarında standart ve kültüre uygun bir ölçüm sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, çocukların ahlaki benlik inşasını daha derinlemesine anlamaya yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Yapı

ÇAKT, psikolojideki ahlaki kimlik yapısını ölçmektedir. Ahlaki kimlik, bireyin ahlaki niteliklere sahip olmasının, kişisel kimliğinin merkezi ve önemli bir parçası haline gelmesi sürecini ifade eder. Bu yapı genellikle iki ana bileşen etrafında incelenir:

İçselleştirme (Internalization): Ahlaki özelliklerin bireyin içsel değer sistemiyle ne kadar bütünleştirildiğini gösterir.

Sembolizasyon (Symbolization): Ahlaki özelliklerin d??sal olarak (davran??lar, görünüm, sosyal etkile??imler yoluyla) ne kadar ifade edildi?ini gösterir.

Ölçek, çocuklar?n kendi ahlaki benliklerinin gücünü ve tutarlılı??n? de?erlendirerek, onlar?n gelecekteki ahlaki karar verme süreçlerini tahmin etmede kritik bir rol oynayan bu karma??k yapıyı ele almaktadır.

Geçerlik

Co?kun ve Kara (2019) tarafından yürütülen geli?tirme çalışması, ölçe?in yapısal ve kriter geçerlik kanıtlar?nı sunmuştur. Yapı geçerli?i için genellikle do?rulamalı faktör analizi (DFA) kullanılarak, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yapı?s?nı destekleyip desteklemedi?i incelenmiştir.

Çalışmada, ÇAK?T maddelerinin ölçmek istedikleri ahlaki kimlik yapı?s?yla tutarlı oldu?u ve di?er ilgili yapılarla (örneğin, prososyal e?ilimler) anlamlı korelasyonlar gösterdi?i belirtilmiştir. Bu bulgular, ölçe?in amacına uygun olarak ahlaki kimli?i başarıyla ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??nı belirlemek amacıyla yaygın olarak Cronbach Alfa katsayısı kullanılmıştır. Geli?tirme çalışmasında, ÇAK?T'in genel olarak yüksek düzeyde iç tutarlılı??a sahip oldu?u rapor edilmiştir. Yüksek güvenirlik katsayısı, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı temel yapıyı ölçtü?ünü ve ölçüm hatalar?nı düşük oldu?unu işaret eder.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı alt boyutları için de ayrı ayrı yapılmış olabilir. Yüksek güvenirlik de?erleri, Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi'nin tekrarlanan uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verece?ini ve bilimsel araştırmalarda kullanıma uygun oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Ahlaki Kimlik Testi'nin faktör yapı?s?nı incelemek için hem aç?mlayıcı faktör analizi (AFA) hem de do?rulamalı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Geli?tirme sürecinde, maddelerin teorik olarak beklenen ahlaki kimlik boyutlarına (??çselle?tirme ve Sembolizasyon) yüklenip yüklenmedi?i test edilmiştir.

DFA sonuçları, iki faktörlü modelin veri setine mükemmel veya kabul edilebilir uyum sağladığını göstermiştir. Bu durum, ahlaki kimlik yapı?s?nı çocuk popülasyonunda da iki ayrı ancak ilişkili bileşen olarak ayrıştırmakla ilgili hipotezini desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Orijinal yaygın kontrol edilmelidir, ancak çocuk ölçeklerinde yaygın olarak 3, 4 veya 5 noktalı derecelendirme kullanılır).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar (Children)

Age Group: İlkokul ve ortaokul çağındaki çocuklar (Genellikle 8-12 yaş aralığı oldu varsayılabilir).

Population Details: Psikometrik özellikleri Türkiye'deki çocuk örneklemini üzerinde test edilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim veya Gözlemci Bildirimi (spesifik metodoloji için orijinal makaleye bakılmalıdır).

Anahtar Kelimeler

Gelişim Psikolojisi, Ahlakî Değerler, Geçerlik, Güvenilirlik, Kerem Coşkun, Cihan Kara.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: keremcoskun@outlook.com

Correspondence Address: Sorumlu yazarın (Kerem Coşkun) iletişim adresi yukarıda belirtilmiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019 (Ölçeğin geliştirme ve yaygın yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle yazarlara referans verilerek mümkündür. Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Kerem Coşkun ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [cocuklar-icin-ahlaki-kimlik-testi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/cocuklar-icin-ahlaki-kimlik-testi-toad.pdf)

Referanslar

Coşkun, K. & Kara, C. (2019). Moral Identity Test (MIT) for Children: Reliability and validity. *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 32(7), 1-8. <https://doi.org/10.1186/s41155-019-0120-9>

Çocuklar için Ahlakî Kimlik Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynağın dijital yapısında mevcut değildir. Maddelerin tam içeriği için Coşkun ve Kara (2019) makalesine başvurulmalıdır.

keremcoskun@outlook.com